

Monumentnummer*: 491951

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 oktober 1995
Kadaster deel/nr 82881/51

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Amsterdam Amsterdam Noord-Holland

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Amsterdam U 9556

Omschrijving**

Inleiding

Nabij het Vondelpark aan de Overtoom gesitueerde VILLA, in eerste aanleg tot stand gekomen in 1877-78 in eclectische stijl met invloeden uit de chaletstijl, vermoedelijk naar ontwerp van H.G. Koster in opdracht van F.A. en P.H.F. Smithuysen. In 1896 kwam de villa in handen van E.A. Lehmann die in 1900 een nieuw, in diverse stijlen uitgevoerd interieur liet aanbrengen. Vanaf deze periode werd de villa bekend onder de naam 'Villa Betty', genoemd naar de vrouw van Lehmann, Betty von Hunteln.

N.B. In 1914 is de veranda aan de achtergevel vernieuwd door Jos Th.J. Cuypers in opdracht van E.A. Lehmann. In 1924-1925 is een nieuwe erkeruitbouw aan de achtergevel tot stand gekomen naar een ontwerp van D.F. Slothouwer. In 1940 is de torenafdekking gewijzigd door L. Paans.

Omschrijving

Op een samengestelde plattegrond opgetrokken bakstenen villa op een natuurstenen plint bestaande uit een parterre, bel-etage, bovenverdieping en een kapverdieping onder een combinatie van zwaar overstekende, bij de voet geknikte zadeldaken bedekt met leien en voorzien van rijk houtsnijwerk bij de windveren. De parterre is voorzien van bossering; tussen de bouwlagen een hardstenen cordonlijst. De uitkragende goot wordt gedragen door houten korbelen.

De villa heeft aan de voorzijde (N) een grote hardstenen statietrap, van twee zijden in bogen opklimmend naar de hoofdingang in de risalerende middentravee. De leuning van de trap bestaan uit kandelaberzuiltjes onder een dekplaat. Op de twee trapposten aan het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

begin van de trap een sierijzeren lantaarn. De entree bestaat uit een dubbele rechthoekige deur met twee rondboogvormige vensters achter sierijzeren traliwerk. Boven de entree een zadelvormige ijzeren luifel met glas in lood, smeedijzeren bekroning en smeedijzeren windveren en dakkammen, gedragen door eveneens smeedijzeren korbelen, alles zeer decoratief uitgevoerd. Vanuit de luifel een smeedijzeren hangende lantaarn met melkglas. Boven de ingangspartij het fries tussen bel-etage en bovenverdieping met de villa naam in zwarte kapitalen: 'VILLA BETTY'. Daarboven drie kleine gekoppelde vensters met rondboogvormige bovenlichten en in de puntvormige top een groot rondboogvenster. Het rechterdeel van de voorgevel is twee vensterassen breed en heeft op de parterre twee vierkante vensters, op de bel-etage en op de bovenverdieping twee naast elkaar gesitueerde T-vensters met natuursteenblokken in de strekken. Het linkerdeel van de voorgevel is één vensteras breed met een vierkant venster op de parterre en een dichtgemetselde vensteropening op de bel-etage. In de muur ter hoogte van de parterre een gevelsteen waarop staat vermeld:

Eerste steen gelegd door P.H.F.M. Smithuysen oud 2 jaren october 1877.

Beide zijtraveeën hebben in de kap een puntvormige dakkapel met overstekende daklijst.

De rechterzijde (W) bestaat uit twee traveeën. De smalle, risalerende linker travee heeft in de top van de puntgevel een rond venster met glas in lood. De rechter travee is twee vensterassen breed en heeft in het midden een vanaf de bel- etage omhoog lopende bakstenen steunbeer. Op de parterre twee vierkante vensters. Op de bel-etage twee houten erkers met glas in lood. Op de bovenverdieping twee houten balcon en in de kap twee gekoppelde door de daklijst brekende dakkapellen met overkragende puntdaken. De hoek met de achtergevel (Z) wordt gevormd door een op de bovenverdieping zeer smalle afgeschuinde hoektravee met bovenliggende dakkapel. De asymmetrische achtergevel heeft in de linker travee op de eerste verdieping een waranda met sierijzeren trap naar de tuin. De decoratief uitgevoerde borstwering van de waranda is eveneens van ijzer. Boven de waranda een in Jugendstil uitgevoerde ijzeren luifel met mat glas bedekt. De muren van de waranda zijn uitgevoerd in beton in bruto werk. De risalerende travee heeft een vijfhoekige erker over parterre en bel-etage met bovenliggend balkon met ijzeren borstwering. Deze travee is voorzien van een puntdak met rijk uitgesneden windveren. Het rechterdeel van de achtergevel heeft over de parterre en bel-etage een houten erker met sierijzeren trap naar de tuin. Boven de erker een tot boven het dak omhooglopende vijfhoekige toren. De linker zijgevel (O) heeft in de risaliet een ronde erker over parterre en bel-etage. De teruggerooide travee is voorzien van een puntdak met rijk uitgesneden windveren waartussen een rond venster met glas in lood. In de hoek van deze travee een kwartronde arkel over de bel-etage met smal glas in lood venster. Daaronder een achteringang. Op de bel- etage een door de bovenverdieping brekend en vanaf de onderkant trapsgewijs omhoog lopend in drieën verdeeld glas in lood venster.

Alle gevels zijn verlevendigd door de toepassing van lichter getinte decoratieve bakstenen friezen, hoek- en sluitstenen en ander decoratief metselwerk. Het interieur bestaat uit verschillende neo-stijlen. Op de bel-etage bevindt zich een 'Hollandse' kamer, een Franse 'Louis XVI' kamer, een 'Arabische' kamer, een 'Chinese' kamer, een 'Engelse' kamer en een biljartkamer uitgevoerd in Jugendstil. Op de bovenverdieping bevindt zich een Empire kamer en een 'Mechelse' kamer.

Waardering

In eclectische trant met invloeden van de chaletstijl, Jugendstil en historische interieurstijlen van verschillende landen opgetrokken villa met bijbehorende interieur-onderdelen, hoofdonderdeel van het Villa Betty-complex, van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde alsmede uit oogpunt van ontwikkeling van de interieurkunst; tevens van belang vanwege de markante situering in een royale tuin aan de rand van het Vondelpark.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis